

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 19CbZm/32/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115214800
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Brniaková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2016:5115214800.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudkyňou JUDr. Martinou Brniakovou, v právnej veci žalobcu: P. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Q. V. XXXX/XX, XXX XX J., občan SR, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie, že zmenka vystavená žalobcom v Ružomberku dňa 3.8.2012 je neplatná, takto

rozhodol:

Súd žalobu o určenie, že zmenka vystavená žalobcom v J. dňa 3.8.2012 je neplatná, **z a m i e t a .**

Žalovanému súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Žalobou, ktorá bola Okresnému súdu Ružomberok doručená dňa 8.4.2015 žalobca navrhol:
po 1/ aby súd určil, že úver poskytnutý žalovaným pre žalobcu na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 3.8.2012 sa považuje za spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov,
po 2/ aby súd určil Rozhodcovskú zmluvu zo dňa 3.8.2015 uzatvorenú medzi žalobcom a žalovaným za neplatnú,
po 3/ aby súd určil, že zmenka vystavená žalobcom v J. dňa 3.8.2012 je neplatná a aby bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania.

Samostatným uznesením č.k. 6C/9/2015-15 zo dňa 23.4.2015, ktoré právoplatnosť a vykonateľnosť nadobudlo dňa 28.4.2015, Okresný súd Ružomberok vylúčil vec uplatnenú žalobcom v návrhu na začatie konania doručenému súdu 8.4.2015 o určenie, že zmenka vystavená žalobcom v J. dňa 3.8.2012 je neplatná, na samostatné konanie a postúpil túto vec Okresnému súdu Žilina s poukazom na úpravu § 10 ods. 1, ods. 2 písm. e/ Zákona č. 371/2004 Z.z. O sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene Zákona č. 99/1963 Zb. - Občiansky súdny poriadok ako súdu miestne príslušnému /č.l. 21/.

Vo vzťahu k návrhu na určenie, že zmenka vystavená žalobcom v J. 3.8.2012 je neplatná, žalobca na odôvodnenie uviedol, že dňa 3.8.2012 podpísal okrem Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX aj zmenku s rovnakým číslom bez uvedenia výšky zmenkovej sumy, ktorú má zaplatiť pri predložení na rad žalovanému. O tom, že predmetná zmenka mala slúžiť ako zabezpečovací inštitút splnenia záväzku žalobcu zo Zmluvy o úvere, jednoznačne svedčí číslo zmenky, ktoré je totožné s číslom Zmluvy o úvere. V zásade platí, že zmenkový záväzok je celkom samostatný a oddelený od prípadného záväzku, ktorý bol pôvodcom jeho vzniku, avšak táto skutočnosť nemôže spôsobiť to, že súd formalistickým postupom odoprie ochranu spotrebiteľovi. Žalobca poukázal na skutočnosť, že v čase uzatvárania Zmluvy o úvere 3.8.2012 platná právna úprava výslovne zakazovala v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom. Žalobca poukázal na úpravu § 17 ods. 3, ods. 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch /Zákon č. 129/2010 Z.z. O spotrebiteľských úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov - ďalej už len Zákon

o spotrebiteľských úveroch/. Rovnako poukázal na § 7 Zákona zmenkového a šekového. S poukazom na úpravu § 80 písm. c/ OSP uviedol, že naliehavý právny záujem na určení neprijateľných zmluvných podmienok žalobcu spočíva v tom, že bez ich určenia je právne postavenie žalobcu neisté a v tomto prípade len súdne rozhodnutie môže byť podkladom pre podstatnú zmenu finančných pomerov žalobcu. Osobitne vo vzťahu k určeniu neplatnosti zmenky vystavenej žalobcom v Ružomberku 3.8.2012 žalobca na pojednávaní dňa 24.6.2016 uviedol, že sa obáva uplatňovania nárokov zo zmenky zo strany žalobcu.

Na základe výzvy súdu zo dňa 28.8.2015 sa podaním z 8.9.2015 k žalobe vyjadril žalovaný. Uviedol, že zmenka je nesporným cenným papierom, ktorý sa vyznačuje mimoriadnou jednoduchosťou a stručnosťou, a preto je používaný aj fyzickými osobami. Z ustanovení zákona o zmenkách a šekoch v žiadnom prípade nie je možné vyvodiť spojitost' zmenky iba s podnikateľmi. Žalovaný poukázal na historický vývoj zmienek na území Slovenska jasný text zákona, ako aj dátum vzniku predmetného zákona /t.j. v predrevolučnom období, kedy podnikanie povolené nebolo/. Zmenky sú bežne používané aj vo vzťahu medzi nepodnikateľmi, typicky pri zabezpečení pohľadávok z pôžičiek. Zmenka je cenným papierom, nejedná sa o zmluvné dojednanie, a teda nemôže v danom prípade ísť ani o neprijateľnú podmienku. Ak má osoba zaviazaná zo zmenky námietky voči jej platnosti, resp. kauzálne námietky / napríklad čo do zániku zabezpečovanej pohľadávky, platnosti dohody o vyplnení zmenky a podobne/, nestojí nič v ceste takéto námietky uplatniť či už v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní. Zmenka je cenným papierom, nespotebiteľskou zmluvou, a teda vzťahy zo zmenky nemôžu byť spotrebiteľské. Z uvedených dôvodov navrhol žalovaný žalobu zamietnuť.

Na pojednávanie súdu, ktoré bolo v tejto veci vytyčené na termín 24.6.2016, sa žalovaný neustanovil. Svoju neúčast' ospravedlnil podaním z 21.6.2016 a navrhol vec prejednať v jeho neprítomnosti, pričom sa v celom rozsahu pridržiaval svojho vyjadrenia sa k žalobe. Na základe aplikácie § 101 ods. 2 OSP za splnenia zákonných podmienok vyplývajúcich z tohto zákonného ustanovenia súd vec prejednal a meritorne rozhodol v neprítomnosti žalovaného.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámením Zmluvy o úvere zo dňa 3.8.2012, zmenkou č. XXXXXXXXXX vystavenou v J. 3. augusta 2012 žalobcom, Rozhodcovskou zmluvou z 3.8.2012, prílohou ku Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX, rozsudkami Okresného súdu Ružomberok č.k. 9C/169/2014-72 z 22.4.2015 a Krajského súdu Žilina sp.zn. 10Co/460/2015 zo dňa 25. februára 2016 a celým spisovým materiálom, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

Z predloženého písomného vyhotovenia Zmluvy o úvere zo dňa 3.8.2012 č. XXXXXXXXXX, tak ako je táto v spise na č.l. 18 vyplýva, že žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 350,- EUR s dojednaním zvýšenia o príslušný poplatok v sume 346,- EUR. Zmluvné strany si dohodli záväzok žalobcu zaplatiť žalovanému celkom sumu 696,- EUR v 12 mesačných splátkach po 58,- EUR počnúc dňom 19.8.2012. V závere písomného vyhotovenia uvedenej Zmluvy je potvrdenie o prevzatí peňažnej hotovosti žalobcom. Žalobca zároveň podpisom tejto Zmluvy vyhlásil, že súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane Zmluvy, nemá k nim výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Uvedené Všeobecné podmienky poskytnutia úveru neboli žalobcom, ani žalovaným v konaní predložené. Na č.l. 19 spisu sa nachádza príloha ku Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX obsahujúca štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere. Dňa 3.8.2012 uzatvoril žalobca so žalovaným zároveň aj Rozhodcovskú zmluvu, ktorej písomné vyhotovenie je v spise na č.l. 18 p.v. a v zmysle článku II. bod 1 ktorej všetky spory, ktoré vzniknú zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej 3.8.2012 vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienek zabezpečujúcich uvedenú Zmluvu o úvere a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené po a/ pred stálym rozhodcovským súdom, po b/ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu / OSP/.

Na č.l. 4 sa nachádza fotokópia zmenky č. XXXXXXXXXX vystavená v J. dňa 3. augusta 2012 žalobcom ako vystaviteľom, podľa ktorej sa vystaviteľ zaviazal zaplatiť za túto zmenku po predložení na rad žalobcu sumu, ktorá nie je v zmenke uvedená, zmenkový úrok 0,25 % denne od dátumu, ktorý v zmenke nie je uvedený. Predmetná zmenka je splatná u POHOTOVOST', s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, je vystavená s doložkou bez protestu, pričom je potrebné na platenie predložiť ju v lehote štyroch rokov od vystavenia.

Rozsudkom č.k. 9C/169/2014-72 Okresný súd Ružomberok zrušil rozhodcovský rozsudok spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, sp.zn. Q. XXXXX/XX zo dňa 29.10.2014 a odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, sp.zn. Q. XXXXX/XX zo dňa 29.10.2014 až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Z odôvodnenia tohto rozsudku Okresného súdu Ružomberok vyplýva, že sa v tejto veci žalobca - P. G. voči žalovanému - POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave domáhal, aby súd zrušil označený rozhodcovský rozsudok a zároveň odložil vykonateľnosť predmetného rozsudku, pričom poukázal vo vzťahu k skutkovým východiskám uplatneného práva na Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenú medzi účastníkmi. Súd rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto rozsudku, nakoľko označený rozhodcovský rozsudok vyhodnotil ako vydaný v spotrebiteľskej veci v rozpore so Zákonom, nakoľko týmto rozhodcovským rozsudkom boli porušené Všeobecne záväzné predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, pričom poukázal na dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. j/ Zákona o rozhodcovskom konaní v jeho znení platnom a účinnom do 31.12.2014. Uviedol, že zo samotného rozhodcovského rozsudku síce vyplýva, že rozhodcovský súd aplikoval ustanovenia Zákona č. 129/2010 Z.z., avšak potom nebolo súdu zrejmé, prečo rozhodcovský súd pri absencii obligatórnych náležitostí Zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. i/ a y/ Zákona č. 129/2010 Z.z. O spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom k 31.12.2012 na absenciu týchto údajov neprihliadal. S poukazom na úpravu § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyhodnotil poskytnutie predmetného úveru pri dojednanom navýšení istiny úveru o takmer 100 % za takéto poskytnutie úveru, ktoré nepochybne presahuje rozumnú a primeranú mieru zisku žalovaného ako podnikateľa, a preto dohodnutá výška odplaty v predmetnej Zmluve o úvere je z hľadiska dobrých mravov neprijateľná, je v rozpore so zákonom a podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná. Návrh vyhodnotil ako dôvodný v celom rozsahu, teda i v časti, kde sa žalobca domáhal odloženia vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

Rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 9C/169/2012-72 zo dňa 22.4.2015 bol rozsudkom Krajského súdu Žilina sp.zn. 10Co/460/2015 zo dňa 25. februára 2016 potvrdený.

Podľa § 80 písm. c/ OSP: Návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä po c/ o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na to naliehavý právny záujem.

Podľa Čl. I § 75 bod 1 až 7 Zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový v znení platnom a účinnom v čase vystavenia predmetnej zmenky - k 3.8.2012 /ďalej už len Zákon zmenkový a šekový/: Vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj sročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa Čl. I § 10 Zákona zmenkového a šekového: Ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat' majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky prevínil hrubou nebanalivosťou.

Podľa Čl. I § 17 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového: Kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa Čl. I § 77 ods. 1, 2 Zákona zmenkového a šekového: Pokiaľ to neodporuje povahe vlastnej zmenky, platia pre ňu ustanovenia dané pre cudziu zmenku o

indosamente	(§§ 11 až 20),
sročnosti	(§§ 33 až 37),
platení	(§§ 38 až 42),
postihu pre neplatenie	(§§ 43 až 50, 52 až 54),
platení pre česť	(§§ 55, 59 až 63),
odpisoch	(§§ 67 a 68),
zmenách	(§ 69),
premlčaní	(§§ 70 a 71),
dňoch pracovného pokoja, počítaní lehôt a zákazu dní odkladu	(§§ 72 až 74).

Pre vlastnú zmenku platia ďalej ustanovenia o cudzích zmenkách splatných u tretej osoby alebo v inom mieste než je bydlisko zmenečníka (§§ 4 a 27), o úrokovej doložke (§ 5), o nesrovnalostiach v údajoch zmenkovej sumy (§ 6), o následkoch podpisu zmenky za podmienok § 7, o následkoch podpísania osobou, ktorá konala bez oprávnenia zastupovať alebo ktorá prekročila takéto oprávnenia (§ 8), a o blankozmenke (§ 10).

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka: Neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka: Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 17 ods. 3 Zákona č. 129/2010 Z.z. O spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase vystavenia predmetnej zmenky - k 3.8.2012: V súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom.

Podľa § 132 OSP: Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Podľa § 120 ods. 1, 3, 4 OSP: Účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Ak nejde o veci uvedené v odseku 2, súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov.

Súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Medzi účastníkmi v tomto konaní neboli sporné nasledovné skutkové okolnosti: uzatvorenie Zmluvy o úvere medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom č. XXXXXXXXXX, ktorej písomné vyhotovenie v rozsahu prvej strany je v spise na č.l. 18, v rozsahu príloh k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX na č.l. 19 a ktorá Zmluva je z 3.8.2012 / ďalej už len Zmluva o úvere/, zabezpečenie pohľadávky žalovaného vyplývajúcej z tejto Zmluvy o úvere voči žalobcovi vlastnou zmenkou vystavenou žalobcom, tak ako je fotokópia tejto zmenky na č.l. 4 /vlastná zmenka vystavená žalobcom v J. 3. augusta 2012/, ktorá zmenka bola vystavená ako blankozmenka bez vyplnenia zmenkovej sumy a dátumu, od ktorého je úročená zmenková suma zmenkovým úrokom, uzatvorenie Rozhodcovskej zmluvy z 3.8.2012 medzi žalobcom a žalovaným Uvedené skutkové okolnosti medzi účastníkmi nesporné si súd podľa § 120 ods. 3 OSP osvojil.

Vzhľadom ku skutočnosti, že sa žalobca domáhal určenia neplatnosti zmenky, zaoberal sa súd v nadväznosti na úpravu § 80 písm. c OSP primárne skúmaním, či je na strane žalobcu daný a preukázaný v tomto konaní naliehavý právny záujem na navrhovanom určení. Po vyhodnotení tvrdení žalobcu vo

vzťahu k dôvodom, ktoré ho vedú k uplatneniu neplatnosti predmetnej zmenky touto žalobou, a ktoré primárne spočívajú v jeho obave z uplatňovania práv žalobcu z predmetnej zmenky dospel súd k záveru, podľa ktorého je na strane žalobcu daný naliehavý právny záujem na navrhovanom určení a rozhodnutí o tejto určovacej žalobe môže viesť právnu istotu do právneho postavenia žalobcu.

Pri zohľadnení skutočnosti, ktorá nebola v konaní medzi účastníkmi sporná, a to zabezpečovacej povahy predmetnej zmenky /vlastná zmenka vystavená žalobcom v J. 3. augusta 2012 č. XXXXXXXXXX, vystavená ako blankozmenka bez vyplnenia zmenkovej sumy a dátumu, od ktorého sa úročí zmenková suma zmenkovým úrokom - ďalej už len Zmenka/ je zrejmé, že medzi žalobcom a žalovaným existoval okrem samotného kauzálneho vzťahu založeného Zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 3.8.2012, a ktorá Zmluva o úvere má nesporne povahu spotrebiteľskej zmluvy podľa všeobecnej úpravy vyplývajúcej z § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a špeciálnej právnej úpravy vyplývajúcej zo Zákona o spotrebiteľských úveroch a je skonštatovaná i v rozhodnutí Okresného súdu Ružomberok č.k. 9C/169/2014-72 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina sp.zn. 10Co/460/2015 na jednej strane a zmenkového vzťahu na základe predmetnej zmenky na druhej strane i záväzkový vzťah predstavovaný zmluvou uzatvorenou medzi účastníkmi o zabezpečení záväzku žalovaného z predmetnej Zmluvy o úvere prostredníctvom Zmenky. Vo všeobecnej rovine považuje súd za významné uviesť, že podstata zabezpečovacej zmenky spočíva v tom, že zmenka práve na základe zmluvy o zabezpečení záväzku zmenkou, ktorá stojí medzi kauzálnym vzťahom a samotnou zmenkou a existencia ktorej zmluvy o zabezpečení záväzku zmenkou v tomto konaní sporná nebola, sa nestáva základom zabezpečovacieho záväzku, ktorý by mal vlastnosti hmotno-právneho zabezpečovacieho záväzku vo vzťahu ku kauzálnej pohľadávke, a pre ktorý by bola typická jeho akcesorita a subsidiarita, ako je tomu medzi zabezpečovacím a zabezpečeným záväzkom. Kauzálny vzťah /v tomto prípade samotná Zmluva o úvere/, predstavuje len príčinu pre uzatvorenie zmluvy o zabezpečení pohľadávky zmenkou a až na základe zmluvy o zabezpečení pohľadávky zmenkou sa zmenka stáva zabezpečovacou. Skutočnosť, že príčinou vystavenia Zmenky bol kauzálny vzťah medzi žalobcom a žalovaným, vytvára priestor pre uplatnenie kauzálnych námietok podľa článku I § 17 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového. Zmluva o zabezpečení zmenkou je bezprostredným dôvodom vzniku zabezpečovacej zmenky a v nadväznosti na to samotného zmenkového záväzku. Predstavuje prepojenie medzi všeobecným záväzkom - kauzálnym záväzkom v tomto prípade predstavovaným Zmluvou o úvere a Zmenkou. Z hľadiska formy zmluva o zabezpečení zmenkou je nepomenovanou zmluvou, pre ktorú právna úprava nestanovuje žiadne konkrétne obsahové náležitosti a ani náležitosti týkajúce sa formy, takže k jej uzatvoreniu môže dôjsť aj ústnou formou. Jej základný predmet spočívajúci v dojednaní zabezpečenia zmenkou však musí byť medzi zmluvnými stranami dojednaný dostatočne určito a jednoznačne.

Nakoľko účastníci nepochybne uzatvorili zmluvu o zabezpečení Zmenkou v čase platnosti a účinnosti právnej úpravy vyplývajúcej z § 17 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch /znenie Zákona č. 129/2010 Z.z. platné a účinné od 1.1.2011, pričom samotná Zmluva o úvere bola uzatvorená 3.8.2012/, je zmluva o zabezpečení zmenkou absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor tejto zmluvy práve s úpravou § 17 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý bez výnimky /na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy účinnej do 31.12.2010/, vylučuje zabezpečenie splnenia dlhu zo spotrebiteľského úveru zmenkou. Zmluva o zabezpečení zmenkou je preto absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Táto neplatnosť Zmluvy o zabezpečení zmenkou však nečiní neplatnou samotnú zmenku. Zmenka ako taká je abstraktným cenným papierom a je platnou zmenkou za predpokladu, že spĺňa formálne náležitosti kladené na jej platnosť v zmysle úpravy Zákona zmenkového a šekového a je uvedená do obehu. V prejednávanej veci išlo o blankozmenku vystavenú podľa článku I. § 10 Zákona zmenkového a šekového, ktorá predpokladala, že sa stane platnou zmenkou po jej doplnení v rozsahu zmenkovej sumy a dátumu, odkedy je úročená zmenková suma zmenkovým úrokom s účinkami ex tunc, teda ako keby od počiatku bola listina uvedená do obehu dokonalou zmenkou. Ak je však, ako tomu bolo v prejednávanej veci, absolútne neplatným právnym úkonom samotná zmluva o zabezpečení zmenkou, táto zmluva o zabezpečení zmenkou z dôvodu jej absolútnej neplatnosti nemôže zakladať žiadne právne dôsledky a tým nemôže byť ani podkladom pre zabezpečovaciu povahu predmetnej Zmenky vo vzťahu ku konkrétnej pohľadávke žalobcu vyplývajúcej zo spotrebiteľského úveru, nie je možné predmetnú Zmenku považovať za zabezpečovaciu. V nadväznosti na tieto závery poukazuje súd napríklad na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Obdo/V/43/2006. Absolútna neplatnosť zmluvy o zabezpečení zmenkou vylučuje platný vznik zmenkového záväzku, teda záväzku vyplývajúceho a založeného samotnou zmenkou, avšak nezakladá neplatnosť zmenky samotnej ako cenného papiera. Neplatnosť zmenky prichádza do úvahy, tak ako je konštatované vyššie len v prípade,

ak zmenka nespĺňa náležitosti jej platnosti podľa úpravy Zákona zmenkového a šekového. Tu však ide o odlišné kritéria posudzovania platnosti, než aké sa uplatňujú vo vzťahu k posudzovaniu platnosti právneho úkonu zmluvy o zabezpečení zmenkou. Absolútna neplatnosť zmluvy o zabezpečení zmenkou na seba viaže záver, podľa ktorého z tohto dôvodu nemohlo ani platne vzniknúť právo na vyplnenie predmetnej Zmenky, ktorá bola vystavená ako blankozmenka. Na uvedený záver súdu je bez vplyvu skutočnosť, že v konaní nebola produkovaná písomná Dohoda o vyplňovacom práve k predmetnej blankozmenke, nakoľko jej existencia a podstatný obsah v konaní medzi účastníkmi sporné neboli. Povahu kauzálneho záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere, ktorý je nepochybne spotrebiteľským vzťahom, tak ako je konštatované vyššie a v nadväznosti na to hmotno-právnu úpravu vyplývajúcu z predpisov o ochrane spotrebiteľa, bolo potrebné v tejto veci vziať do úvahy napriek tomu, že práva vyplývajúce zo zmenky vo všeobecnej rovine v prípade, že sa jedná o platnú zabezpečovaciu zmenku, predstavujú práva so samostatným hmotno-právnym základom, ktorým je zmenka ako abstraktný cenný papier a sú nezávislé na kauzálnej pohľadávke. Pri tomto závere zohľadnil súd názor Najvyššieho súdu SR vyplývajúci zo Spoločného stanoviska občianskoprávneho kolégia NS SR a obchodnoprávneho kolégia NS SR z 20.10.2015, k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa a rovnako v tejto časti zohľadnil rozhodnutie Európskeho súdneho dvora ESD C-419/2011 zo 14.3.2013.

Vychádzajúc z uvedených skutkových okolností vyplývajúcich z vykonaného dokazovania a na základe aplikácie citovaných zákonných ustanovení rozhodol súd o zamietnutí žaloby v rozsahu, tak ako vyplýva z výroku tohto rozsudku.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, podľa ktorého zákonného ustanovenia: Účastník úspešný v konaní má právo na náhradu trov potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý úspech vo veci nemal.

Účastníkom v tomto konaní - v konaní o určenie neplatnosti predmetnej zmenky úspešným je žalovaný, ktorý však neučinil návrh na rozhodnutie o náhrade trov konania a zároveň súd ani nezistil, že by žalovanému v tomto konaní trovy vznikli. V nadväznosti na to rozhodol súd o náhrade trov konania tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia dvojmo, prostredníctvom Okresného súdu Žilina ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).